

สัมมนากฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

อาจารย์ ดร.สมบัติ พฤทธิพงษ์ศักดิ์

นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายเนติบัณฑิตยสภา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LL.M. in European Business Law, University of Aix-Marseille 3

นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Facebook : DrSombat Peutthipongsapuc

๕. กระบวนพิจารณาชั้นศาลอุทธรณ์และชั้นศาลฎีกา

กระบวนพิจารณาชั้นศาลอุทธรณ์บัญญัติไว้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ -๒๑๕

ฎ.๕๘๓/๒๕๐๘ (ประชุมใหญ่) โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลย ๕ คน โดยยื่นสำเนาฎีกาให้ศาลฉบับเดียว เพื่อส่งให้จำเลยที่ ๑ ดังนั้นการที่โจทก์มิได้คัดสำเนาฟ้องฎีกาส่งศาลพร้อมฟ้องฎีกาเพื่อส่งให้จำเลยที่ ๒ ถึง ๕ แต่ศาลชั้นต้นก็ได้ส่งรับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาแล้ว ในกรณีเช่นนี้ศาลฎีการับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาต่อไปได้ ในกรณีที่ส่งสำเนาฎีกาให้จำเลยไม่ได้เนื่องจากจำเลยออกไปนอกประเทศไทยนั้นถือได้ว่าส่งไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๑ แล้ว

ฎ.๓๔/๒๕๓๐ ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ บัญญัติว่า ⁺ อุทธรณ์ทุกฉบับต้องระบุข้อเท็จจริงโดยย่อ นั้น หมายความว่าถึงข้อเท็จจริงที่คู่ความยกขึ้นอุทธรณ์ ดังนี้ การที่อุทธรณ์ของจำเลยมิได้กล่าวถึงทางพิจารณาที่โจทก์จำเลยนำสืบ จึงหาได้ขัดต่อบทบัญญัติดังกล่าวไม่

ฎ.๔๔๗๗/๒๕๓๐ ในข้อหาที่ศาลชั้นต้นลงโทษปรับ ๑๐๐ บาท นั้น ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ การที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงให้ จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาต้องยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ เมื่อจำเลยให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์และศาลชั้นต้นไม่ได้สอบถามจำเลยว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อหรือไม่ จึงนับโทษต่อให้ไม่ได้

ฎ.๕๗๗๕/๒๕๓๐ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๘ จำเลยยื่นอุทธรณ์ฉบับแรกเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๘ พร้อมกับยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ออกไปอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๘ เพื่อจะทำอุทธรณ์ฉบับสมบูรณ์มายื่นเพิ่มเติม ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับเป็นอุทธรณ์ของจำเลยและอนุญาตให้ขยายระยะเวลาได้ตามขอ จำเลยยื่นอุทธรณ์ฉบับที่สองอันเป็นฉบับเพิ่มเติมผ่านเรือนจำกลางชลบุรี แต่ระยะเวลายื่นอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นขยายให้ครบกำหนดในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๘ ตรงกับวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการ อุทธรณ์เพิ่มเติมของจำเลยที่ยื่นในวันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๘ ซึ่งเป็นวันแรกที่เปิดทำการย่อมเป็นการยื่นภายในกำหนดโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับอุทธรณ์เพิ่มเติมของจำเลย และไม่ได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้จำเลยทราบ จึงไม่ทราบว่าจำเลยจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ ทวิ หรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไปโดยไม่ให้โอกาสจำเลยใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งก่อน จึงไม่ชอบ

ฎ.๔๕๐๕/๒๕๓๖ การพิจารณาว่าคดีอาญาเรื่องใดต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ หรือไม่ ย่อมต้องดูที่อัตราโทษตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติที่โจทก์ขอให้ลงโทษเป็นสำคัญ ส่วนอัตราโทษที่ศาลจะนำมาใช้จริง ไม่ใช่ข้อที่จะนำมาพิจารณาในชั้นนี้

ฎ.๑๕๒๗/๒๕๓๗ ศาลชั้นต้นเพียงแต่ส่งสำเนาอุทธรณ์ของ โจทก์ให้จำเลยทราบ มิได้กำหนดให้จำเลยแก้อุทธรณ์ภายในระยะเวลาตาม กฎหมายด้วย เป็นการที่ศาลชั้นต้น ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ แต่เมื่อระยะเวลาล่วงเลยมาจนศาลอุทธรณ์ พิพากษาคดีแล้ว การที่จำเลยยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาย่อมเห็นสมควร ไม่ยื่นสำนวน ไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ ในวันนัดสืบพยาน โจทก์ ทนายโจทก์ขอเลื่อนอ้างว่าป่วย การที่ศาลชั้นต้นเห็นว่า โจทก์ยื่นบัญชีระบุพยานไว้ยังมีพยานปากอื่นที่สามารถนำมาเบิกความไปพลาง ก่อนได้และทนายโจทก์ก็ไม่มาศาลในวันนั้น ส่อให้เห็นว่าโจทก์เจตนาประวิงคดีนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับพยานปากอื่นของโจทก์และทนายโจทก์มา หรือไม่มาศาลนั้น หากเหตุที่จะนำมาพิจารณาสมควรให้เลื่อนคดีเพราะคู่ความอ้างเหตุป่วยเจ็บไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่าคำสั่งของศาลชั้นต้น ที่ให้งดสืบพยานโจทก์ไม่ชอบนั้น เป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงที่มีได้เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดี จึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๓ ทวิ

+

ฎ.๑๗๓๗/๒๕๓๘ ในคดีที่ศาลอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าเป็นโจทก์ร่วมแล้ว โจทก์ร่วมและพนักงานอัยการต่างมีฐานะเป็นโจทก์ด้วยกัน เมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์ การที่ศาลชั้นต้นเพียงแต่สั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้พนักงานอัยการโจทก์ โดยไม่ได้สั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้โจทก์ร่วม ด้วย และศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวไป จึงเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ.มาตรา ๒๐๐ อีกทั้งการที่ศาลชั้นต้นมิได้แจ้ง วันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ให้โจทก์ร่วมทราบด้วยก็ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ.มาตรา ๑๘๒ ประกอบด้วยมาตรา ๒๑๕ ศาลฎีกา พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการในเรื่องส่งสำเนาอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามให้โจทก์ร่วม แล้วส่งให้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ฎ.๒๑๕๔/๒๕๔๐ การที่จะให้อัยการสูงสุดพิจารณารับรองอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ตริ ว่าอุทธรณ์ของโจทก์มีเหตุอันสมควร ที่ศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัยหรือไม่ กฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องส่งสำนวนและอุทธรณ์ของโจทก์ไปให้อัยการสูงสุด พิจารณา เมื่อการรับรองอุทธรณ์เป็นประโยชน์แก่โจทก์ผู้อุทธรณ์ โจทก์ก็ต้อง ไปดำเนินการร้องขอต่ออัยการสูงสุดเอง ศาลไม่มีหน้าที่ต้องส่ง สำนวนและอุทธรณ์ของโจทก์ไปยังอัยการสูงสุดตามที่โจทก์ร้องขอ

ฎ.๒๕๕๐/๒๕๔๐ คดีอาญาเรื่องใดจะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ หรือไม่ ต้องดูอัตราโทษที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติที่โจทก์ขอให้ลงโทษเป็นสำคัญ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อประมาณต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เวลาใดไม่ปรากฏชัด ถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๖ เวลากลางวัน ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยบุกรุกเข้าไปในที่ดินอันเป็นอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหาย แล้วปลูกพืชผลอาสินลงในที่ดินดังกล่าวเพื่อถือการครอบครองที่ดินของผู้เสียหายบางส่วน ถือว่าโจทก์บรรยายว่าจำเลยกระทำความผิดตลอดทั้งเวลากลางวันและเวลากลางคืนแล้ว และคำขอท้ายฟ้องก็ขอให้ลงโทษ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๖๕ ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๖๕ แล้ว ส่วนจำเลยจะเข้าไปในที่ดินพิพาทตอนแรกเมื่อใดเป็นเรื่องในชั้นพิจารณา เมื่อความผิด ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๖๕ ที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยมีอัตราโทษจำคุกเกินสามปี ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์โจทก์และโจทก์ร่วมจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรยื่นสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ วินิจฉัยปัญหาตามอุทธรณ์ของ โจทก์และ โจทก์ร่วม เพราะผลแห่งการวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ อาจนำไปสู่การจำกัดสิทธิการฎีกาของกลุ่มความได้

ฎ.๖๕๕/๒๕๔๑ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานหมิ่นประมาท ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ร่วมอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงและศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมที่ยื่นต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นขยายให้แล้ว ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเดิมดังกล่าว กรณีจึงเป็นเรื่องที่มีเหตุพิเศษแตกต่างไปจากกรณีการรับหรือไม่ยอมรับอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ในป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ และ ๑๕๘ ทวิ ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างไรก็ดี คดีก็ยังไม่เป็นที่สุดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ ทวิ พรรคท้าย คู่ความที่ไม่พอใจคำสั่งของศาลอุทธรณ์ดังกล่าวย่อมฎีกาได้

ฎ.๒๓๘๗/๒๕๔๑ การยื่นอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ ได้กำหนดให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง อันเป็นการกำหนดระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ไว้ซึ่งต่างกับการยื่นคำฟ้องในศาลชั้นต้นที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการยื่นฟ้องไว้ ดังนั้นหากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จะขอแก้หรือเพิ่มเติมอุทธรณ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ก็จะต้องยื่นภายในกำหนดอายุอุทธรณ์ด้วยเช่นกัน จะนำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาในศาลชั้นต้นมาใช้บังคับ โดยอนุโลมไม่ได้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ยื่นคำร้องขอแก้และเพิ่มเติมอุทธรณ์ล่วงเลยกำหนดอายุอุทธรณ์แล้ว จึงรับไว้พิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของอุทธรณ์เดิมไม่ได้ คำแถลงประกอบคำรับสารภาพของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มิใช่คำให้การรับสารภาพของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นเพียงคำแถลงอย่างหนึ่งซึ่งทนายจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีอำนาจกระทำแทนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ ตามป.วิ.พ.มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่งประกอบด้วยป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ แม้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ไม่ได้อ่านข้อความในคำแถลงประกอบคำรับสารภาพดังกล่าว และศาลชั้นต้นไม่ได้สอบจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ก็ตาม คำแถลงประกอบคำรับสารภาพของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ นั้น ก็ชอบด้วยกฎหมาย ศาลชั้นต้นเป็นผู้สั่งให้พนักงานคุมประพฤติไปทำการสืบเสาะประวัติความประพฤติ และพฤติการณ์ในการทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ แล้วให้พนักงานคุมประพฤติทำรายงานเสนอต่อศาล เพื่อศาลจะได้ใช้รายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติดังกล่าวประกอบดุลพินิจในการลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เมื่อศาลชั้นต้นได้แจ้งรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติก่อนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ทราบแล้ว จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ไม่คัดค้าน และยืนยันให้การรับสารภาพเช่นเดิมเช่นนี้ กระบวนพิจารณาที่ศาลชั้นต้น กระทำต่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จึงถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ฎ.๑๔/๒๕๔๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดฐานทำให้เสียหายและฐานบุกรุก แต่เป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทซึ่งมีโทษเท่ากัน จึงพิพากษาลงโทษในความผิดฐานบุกรุกจำคุกคนละ ๖ เดือน ปรับคนละ ๒,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้คนละ ๓ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดฐานทำให้เสียหายเพียงบทเดียวและ คงลงโทษตามศาลชั้นต้น การที่ศาลอุทธรณ์แก้ไขเพียงบทลงโทษจากหลายบทเป็นบทเดียว โดยไม่ได้แก้โทษด้วย จึงเป็นการแก้ไขเล็กน้อย และให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี คู่ความจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยทั้งสอง ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ย่อมวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงแตกต่างจากศาลชั้นต้นได้ การฟังข้อเท็จจริงของ ศาลอุทธรณ์และการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายตามข้อเท็จจริงที่ฟังได้ ย่อมไม่ขัดต่อป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๔

ฎ.๓๕๔๖/๒๕๔๒ ตาม ป.วิ.อ.ภาค ๔ ลักษณะ ๑ อุทธรณ์ มาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติเรื่องการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง ศาลชั้นต้นในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย โดยให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะแล้ว จะนำป.วิ.พ.มาตรา ๒๒๓ ทวิ มาอนุโลม บังคับใช้แก่การอุทธรณ์ข้อกฎหมายของโจทก์ที่ว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายตามกฎหมายหรือไม่ ไม่ได้ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์คำสั่ง ศาลชั้นต้นในข้อกฎหมายดังกล่าวโดยตรงมายังศาลฎีกานั้น เป็นการไม่ชอบ เพราะเป็นการยื่นอุทธรณ์ข้ามลำดับของศาลขัดต่อบทบัญญัติ มาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง ดังกล่าว ศาลฎีกาไม่อาจวินิจฉัยให้ได้

ฎ.๘๖๕๘/๒๕๔๘ จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นยกคำร้อง จำเลยยอมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยและพิพากษายกอุทธรณ์เสีย นั้น จึงเป็นการไม่ชอบ แต่ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาที่ว่า มีเหตุอันควรขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ให้จำเลยหรือไม่ โดยไม่ต้องยื่นสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิจารณาและพิพากษาใหม่

ฎ.๓๐๕๖/๒๕๕๐ ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนแล้ววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดอาญาตามฟ้อง การกระทำของจำเลยตามที่โจทก์นำสืบจึงไม่มีเจตนา พิกษายกฟ้อง การที่โจทก์อุทธรณ์ว่าข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบฟังได้ว่า ข้อความที่จำเลยแจ้งเป็นความเท็จและจำเลยมีเจตนา⁺แจ้งความเท็จ เป็นอุทธรณ์โต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้รับอนุญาตหรือมีการรับรองให้อุทธรณ์ได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ตรี จึงต้องห้ามอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ ส่วนอุทธรณ์ของโจทก์ที่ว่า ศาลชั้นต้นมิได้วินิจฉัยว่าการที่จำเลยแจ้งข้อความว่าโจทก์เอาสมุดบันทึกของ อ.ไป เป็นการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เป็นการวินิจฉัยผิดจากพยานหลักฐานในสำนวนนั้น เป็นการอุทธรณ์ว่าศาลชั้นต้นวินิจฉัยพยานหลักฐานไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นปัญหาข้อกฎหมาย ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้ของโจทก์ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน และเห็นสมควรยื่นสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ เพื่อให้การวินิจฉัยความผิดของจำเลยเป็นไปตามลำดับศาล ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๐๘ (๒) ประกอบมาตรา ๒๒๕

ฎ.๓๒๒๓-๓๒๒๘/๒๕๕๑ การขยายระยะเวลายื่นฎีกา เป็นอำนาจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาและมีคำสั่ง ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๓ ประกอบ ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นฎีกา จำนวนที่ ๔ ย่อมอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง เพราะคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งภายหลังที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาแล้ว จึงไม่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๖

ฎ.๔๕๒๕/๒๕๕๖ แม้ความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกาย กับความผิดฐานร่วมกันทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจโดยการขู่เข็ญ ซึ่งศาลชั้นต้นเปลี่ยนโทษจำคุกจำเลยเป็นการส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะต้องห้ามมิให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยในส่วนของความผิดสองฐานนี้ โดยไม่ปรากฏว่าได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์จากผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ตริ และศาลอุทธรณ์รับพิจารณาพิพากษาต่อมาอันเป็นการไม่ชอบก็ตาม แต่พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบในความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนที่ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง ครอบคลุมถึงข้อเท็จจริงในความผิดทั้งสองฐานดังกล่าว โดยเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวกันเกี่ยวพันกัน เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยเป็นตัวละครร่วมกระทำความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนกับคนร้ายในคดีนี้ ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยยกฟ้องไปถึงความผิดฐานร่วมกันทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจโดยการขู่เข็ญดังกล่าวได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๘๕ ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

ฎ.๙๐๒๐/๒๕๕๖ เมื่อศาลชั้นต้นปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์เป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลนั้นต่อศาลอุทธรณ์ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้องนั้น แล้วมีคำสั่งยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นหรือมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๙ ทวิ ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๕๕ มาตรา ๔ และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำสั่งให้ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของโจทก์ เท่ากับว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำสั่งยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นที่สุดตามบทบัญญัติดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์ จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

ฎ.๑๑๑๑๑/๒๕๕๖ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท จำเลยมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินของตนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๓๓๖ โจทก์ทั้งสี่ยอมไม่มีสิทธิที่จะเข้าไปก่อสร้างรั้วลวดหนามและบ้านพักอาศัยในที่ดินของจำเลย การที่จำเลยว่าจ้างให้คนงานนำรถเข็นรั้วลวดหนามและบ้านของโจทก์ทั้งสี่ โดยมีเจ้าพนักงานตำรวจไปดูแลการรื้อถอนจึงเป็นการใช้สิทธิในที่ดินตามสมควร การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ อุทธรณ์ของ โจทก์ทั้งสี่ที่ว่าแม้จำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ก็ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจแก่จำเลยในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่กระทำโดยผลการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างของ โจทก์ทั้งสี่ และตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๓๓๖ ให้อำนาจผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์มีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยมีชอบด้วยกฎหมายได้ ก็มีได้หมายความว่า จำเลยจะกระทำด้วยตนเองโดยผลการได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าการรื้อถอนดังกล่าวมีเจ้าพนักงานตำรวจไปดูแลการรื้อถอนด้วย แต่เจ้าพนักงานตำรวจไม่มีหน้าที่ควบคุมดูแลในการกระทำความผิดของผู้อื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายให้กลับกลายเป็นชอบด้วยกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตาม ป.อ.มาตรา ๓๕๙ ประกอบมาตรา ๙๔ ดังนี้ อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ ไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมา แต่โต้แย้งว่าการที่จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินพิพาทมิใช่เป็นการใช้สิทธิในที่ดินตามสมควร ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย มิใช่เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงอันจะต้องห้าม ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ

ฎ.๑๒๓๔๓/๒๕๕๖ ทนายความลงชื่อในอุทธรณ์แทนคู่ความได้

ฎ.๑๓๕๓๓/๒๕๕๖ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลาอุทธรณ์ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ต่อมาวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์โดยไม่ปรากฏเหตุผลวิสัย ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๓ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลาอุทธรณ์ถึงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ย่อมเป็นการไม่ชอบ ทั้งอุทธรณ์ของจำเลยมิได้โต้แย้งหรือคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยชัดแจ้ง เป็นอุทธรณ์ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ชอบที่ศาลชั้นต้นจะไม่รับอุทธรณ์จำเลย และส่งสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง เพราะเป็นคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำคุกจำเลยตลอดชีวิต การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยและพิพากษาให้ ถือได้ว่าเป็นการวินิจฉัย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ข้อที่ว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่ จึงเป็นอันถึงที่สุด ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง

ฎ.๑๓๓๑๖/๒๕๕๓ แม้คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องของพนักงานสอบสวนที่ยื่นคำร้องขอให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปควบคุมเพื่อรับการตรวจพิสูจน์การเสพหรือติดยาเสพติด ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ จะไม่ใช่คำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พนักงานสอบสวนมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ได้ตามกฎหมาย แต่การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานสอบสวนดังกล่าวนั้น เป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้ร้องโดยเฉพาะ ผู้ต้องหาทั้งสองจึงไม่มีสิทธิที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งดังกล่าวของศาลชั้นต้นได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของผู้ต้องหาทั้งสองจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๒๕๓๘/๒๕๕๗ พนักงานอัยการเป็นโจทก์ได้บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๒ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มี ว. เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปใน โกดังเก็บเฟอร์นิเจอร์อันเป็นอาคารเก็บรักษาทรัพย์อยู่ในความครอบครองของผู้เสียหาย โดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุอันสมควร และร่วมกันขนย้ายเฟอร์นิเจอร์ของผู้เสียหายออกจาก โกดังและตัดกุญแจประตูเชื่อมระหว่าง โกดัง รวมทั้งฉาบปูนปิดทับประตูระหว่าง โกดัง ทำให้ไม่สามารถผ่านเข้าออกระหว่าง โกดัง ได้อันเป็นการรบกวนการครอบครองอาคารเก็บรักษาทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหาย โดยปกติสุข ศาลฎีกาเห็นว่านิติบุคคลย่อมมีเจตนาร่วมกันในการกระทำความผิดทางอาญาได้ ถ้ากรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นได้กระทำไปตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนไว้ และนิติบุคคลนั้นได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น แต่คดีนี้ข้อเท็จจริงตามฟ้องจำเลยที่ ๑ ซึ่งบุกรุกเข้าไปในโกดังเก็บเฟอร์นิเจอร์ มิใช่ผู้แทนนิติบุคคลจำเลยที่ ๒ การกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองดังกล่าวจึงเป็นการกระทำของจำเลยแต่ละคน ไม่ได้ร่วมกันกระทำความผิด ดังนี้ การกระทำของจำเลยทั้งสองตามที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง จึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๕ (๒) คงมีความผิดฐานบุกรุก ตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๒, ๓๖๔ ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี จึงเป็นคดีซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๓ ทวิ

ฎ.๓๐๑๕/๒๕๕๗ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ตาม ป.อ.มาตรา ๓๒๘ แต่กลับไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใส้ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการโฆษณาอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานดังกล่าวอย่างไร แม้โจทก์จะแนบหนังสือที่มีข้อความหมิ่นประมาทโจทก์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึง ๑๔ ได้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวไปยังบุคคลที่ปรากฏในหนังสือนั้นมาท้ายคำฟ้องด้วยดังที่โจทก์ฎีกา ก็ไม่ทำให้ฟ้องของโจทก์ที่ไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าจำเลย ที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใส้ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการโฆษณา เป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๓๒๘ ได้ และที่โจทก์ขอให้ลงโทษตามมาตรา ๓๒๘ มาด้วยก็ตาม ศาลก็ไม่อาจพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึง ๑๔ ได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึง ๑๔ ตามที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องจึงไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการ โฆษณา ตาม ป.อ.มาตรา ๓๒๘ คงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อ.มาตรา ๓๒๖ เท่านั้น ซึ่งในความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี จึงเป็นคดีซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ เมื่อ โจทก์อุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นหมิ่นประมาท โจทก์ มิใช่เป็นการแสดงความคิดเห็น โดยสุจริต ดิชมด้วยความ เป็นธรรมและเพื่อป้องกันส่วน ได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ฎ. ๖๔๓๗/๒๕๕๗ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย ตาม ป.อ.มาตรา ๓๐๐ และพ.ร.บ.จรรยาทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓, ๑๕๗ ระหว่างพิจารณาศาลชั้นต้นอนุญาตให้นายกิตติศักดิ์ เทียงมน ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์ เฉพาะข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ตาม ป.อ.มาตรา ๓๐๐ ซึ่งความผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์และโจทก์ร่วมจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ การที่โจทก์และโจทก์ร่วมอุทธรณ์ว่า พยานหลักฐานของ โจทก์และ โจทก์ร่วมมีน้ำหนัก ไม่มีข้อพิรุธสงสัย รับฟังได้ ว่าจำเลยขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับอันตรายสาหัส จึงเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการอนุญาต หรือการรับรองให้อุทธรณ์ได้ตาม ป.วิ.อ.อาญา มาตรา ๑๕๓ ตริ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์และโจทก์ร่วมแล้วพิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๒๒๕ ปัญหาตามฎีกาของจำเลยในคดีส่วนอาญา จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย สำหรับคดีส่วนแพ่งนั้น เมื่อวินิจฉัยคดีส่วนอาญาดังกล่าวข้างต้น ข้อเท็จจริงคดีส่วนอาญา จึงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๖ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม จำเลยไม่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาคดีส่วนแพ่งมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น

ฎ.๒๐๓๗/๒๕๕๕ การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง จำต้องอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบในศาลชั้นต้น การที่จำเลยทั้งสองมิได้ยกปัญหาว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ขึ้นต่อผู้ในศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงตามคดีอาญาของศาลชั้นต้นที่ว่า เป็นความผิดกรรมเดียวกับคดีนี้ตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ หยิบยกขึ้นวินิจฉัยย่อมไม่อาจนำมารับฟังได้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ วินิจฉัยว่าคดีนี้กับคดีอาญาเรื่องอื่นของศาลชั้นต้น เป็นความผิดกรรมเดียวกันนับจากเวลาที่ศาลชั้นต้นพิพากษา สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์คดีนี้ระงับไป ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๕ (๔) จึงไม่ชอบ

ฎ.๔๑๓/๒๕๖๐ (ประชุมใหญ่) จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด แต่ไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปปรับการฝึกและอบรมมีกำหนดโทษขั้นต่ำ ๓ เดือน อุทธรณ์ของจำเลยจึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๐ บัญญัติว่า “คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว ให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างหนึ่งอย่างใด...” ดังนั้น การพิจารณาว่าจำเลยจะอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงว่าไม่ได้กระทำความผิดได้หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอย่างคดีธรรมดา คือ พิจารณา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ ซึ่งห้ามมิให้คู่ความอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๕๕ ขณะกระทำความผิดจำเลยอายุ ๑๗ ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้ ตาม ป.อ.มาตรา ๑๕ กึ่งหนึ่ง จำคุก ๖ เดือน อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๔๒ (๑) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวไปปรับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๕ จังหวัดอุบลราชธานี มีกำหนดขั้นต่ำ ๓ เดือน นับแต่วันพิพากษาอันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษทางอาญาแก่จำเลย ไม่เป็นการลงโทษจำเลย ตาม ป.อ.มาตรา ๑๘ อันจะเข้ากรณียกเว้นที่จะมีสิทธิอุทธรณ์ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๓ ทวิ จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ดังนั้น การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานีอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงโดยมิได้ให้ผู้พิพากษาซึ่งลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นผู้อนุญาต จึงเป็นการไม่ชอบ ขัดต่อบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ตรี

ฎ.๔๒๕๓/๒๕๖๐ โจทก์ทั้งสองทำหนังสือขอให้อัยการสูงสุดรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นขยายให้ เป็นการไม่ชอบด้วยป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองและศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยืน คำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด ตามป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ ทวิ วรรคสาม โจทก์ทั้งสองไม่มีสิทธิฎีกาคัดค้านคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้อีก

ฎ.๔๑๓/๒๕๖๑ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๐ (เดิม) บัญญัติว่าคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ให้อุทธรณ์คำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา .๐. ซึ่งคดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๕ (๘) จำคุก ๑ ปี เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มีกำหนดขั้นต่ำ ๑ ปี ขั้นสูง ๒ ปี จำเลยอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมาฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น จึงเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติ ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ เมื่อความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๕ (๘) มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท จึงไม่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๐ (เดิม) ที่ศาลอุทธรณ์รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาชอบแล้ว

ฎ.๑๓๔๖/๒๕๖๑ ความผิดฐานเบิกความเท็จ ตาม ป.อ.มาตรา ๑๗๗ นั้น ข้อความเท็จที่ได้เบิกความต่อศาลในการพิจารณาคดีจะต้องเป็นข้อสำคัญในคดี ซึ่งหมายถึงต้องเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างแท้จริงถึงขนาดมีผลทำให้แพ้นะคดีกันได้โดยอาศัยคำเบิกความอันเป็นเท็จเท่านั้น ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงโดยวินิจฉัยถึงหน้าที่นำสืบของโจทก์ประกอบคำเบิกความตอบคำถามค้านของโจทก์และคำเบิกความของ พ. จำเลยในคดีดังกล่าวเป็นสำคัญ ส่วนคำเบิกความของจำเลยนั้น ศาลชั้นต้นไม่ได้นำมากล่าวถึง เพียงแต่นำมารับฟังประกอบข้อวินิจฉัยที่ว่าโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบกับคำเบิกความตอบคำถามค้านทนายจำเลยของโจทก์เท่านั้น แล้ววินิจฉัยถึงพฤติการณ์ต่างๆ ดังที่หยิบยกขึ้นมากล่าวโดยมิได้นำคำเบิกความของจำเลยมาเป็นข้อวินิจฉัยให้มีผลเป็นการแพ้นะคดีกัน ข้อความที่จำเลยเบิกความดังกล่าวจึงไม่ใช่ข้อสำคัญในคดี ไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานเบิกความเท็จได้ +

ฎ.๓๗๐๘-๓๗๐๙/๒๕๖๑ ปัญหาว่าการประชุมของคณะกรรมการธุรกรรมที่ไม่มีเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นคณะกรรมการธุรกรรมชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ฎ.๔๒๖๕/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขังผู้ต้องหาไว้ตามคำร้องของผู้ร้องมีกำหนด ๑๒ วัน เพื่อสอบสวนดำเนินคดีผู้ต้องหา ในความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๑๑๖ ผู้ต้องหายื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ต้องหา ผู้ต้องหาฎีกา เห็นว่า ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๓๔ วรรคห้า บัญญัติว่า “เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับ แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีความเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้น ได้ตามมาตรา ๗๑ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อออกหมายขัง โดยทันที... กรณีเช่นนี้ให้นำมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาออกหมายขังโดยอนุโลม...” มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ใดสอบสวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” มาตรา ๖๖ บัญญัติว่า “เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้ (๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี” ตามบทบัญญัติข้างต้นให้อำนาจศาลที่จะขังผู้ต้องหา ระหว่างสอบสวนหากมีเหตุตามมาตรา ๖๖ คดีนี้ ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๑๑๖ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี จึงเป็นกรณีที่ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๗๑ ประกอบมาตรา ๖๖ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกระบวนการก่อนฟ้องซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจของศาล เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีตัวจำเลยในการพิจารณาคดีของศาล ทั้งตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๐๖ บัญญัติให้ผู้ต้องหา มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราวได้อยู่แล้ว แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างชัดเจนว่า มีวัตถุประสงค์จะให้กระบวนการยุติธรรมในชั้นฝากขังระหว่างสอบสวนเป็นอำนาจของผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และยุติไปในระดับศาลชั้นต้นเท่านั้น ไม่ใช่เรื่องที่กฎหมายมีความประสงค์จะให้ผู้ต้องหา ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งอนุญาตให้ฝากขังได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ผู้ต้องหาจึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้ฝากขังผู้ต้องหาตามคำร้องของผู้ร้อง

ฎ.๖๕๑๗/๒๕๖๑ การอุทธรณ์หรือการฎีกาในคดีที่มีคู่ความหลายคน มีโจทก์ร่วมหรือจำเลยร่วม คู่ความร่วมดังกล่าวสามารถอุทธรณ์ฎีกาในฉบับเดียวกันได้ แต่การที่จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นมาในฉบับเดียวกัน แล้วปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้เรียงและผู้พิมพ์โดยที่จำเลยที่ ๒ ไม่ปรากฏว่าได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความ เช่นนี้ไม่อาจถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ เรียงหรือแต่งฟ้องอุทธรณ์แทนจำเลยที่ ๓ ย่อมถือได้ว่าอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๓ เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลขอจะพิพากษายกคำฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๓

ฎ.๔๑๐๕/๒๕๖๒ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยเดินทางออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่จำเป็นต้องไต่สวนตามคำร้องที่จำเลยที่ ๒ ยื่นก่อนวันนัดฟังคำพิพากษา เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน เพราะคดีจะต้องพิจารณาต่อไป ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๖ ประกอบพ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๔ และพ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓

ฎ.๕๖๒๓/๒๕๖๒ การที่จำเลยต้องคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้รับโทษจำคุกและไม่ได้ถูกคุมขัง ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาโดยไม่ได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล แม้อุทธรณ์ของจำเลยมิใช่อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิด แต่เป็นอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาแก่จำเลยก็ตาม ก็ต้องอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ วรรคสาม

ฎ.๑๓๔๖/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๒ ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส จำคุกกระทงละ ๑ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๒ ปี ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นลดโทษให้จำเลยที่ ๒ กระทงละหนึ่งในสี่ คงจำคุกจำเลยที่ ๒ กระทงละ ๘ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๖ เดือน เป็นการคำนวณโทษผิดพลาด ที่ถูกเป็นจำคุกกระทงละ ๕ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๘ เดือน โจทก์มิได้ฎีกาขอให้ลงโทษให้ถูกต้อง ศาลฎีกาไม่อาจแก้ไขโทษจำเลยที่ ๒ ให้ถูกต้องได้เพราะจะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย ต้องห้าม ตามป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๒๕

ฎ.๑๔๕๐/๒๕๖๔ คำสั่งยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็น โจทก์ของผู้ร้อง ย่อมมีผลทำให้คำร้องของผู้ร้องนั้นเสร็จสำนวนไปจากศาล จึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์คำสั่ง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๖ ผู้ร้องชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งได้ทันที แต่ต้องอุทธรณ์ภายในกำหนดหนึ่งเดือน ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ เมื่อผู้ร้องไม่ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงต้องถือเป็นอันยุติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นว่าผู้ร้องไม่อยู่ในฐานะเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา ผู้ร้องจึงไม่อยู่ในฐานะเป็น “โจทก์” ในคดีอาญา ตามป.วิ.อ.มาตรา ๒ (๑๔) ผู้ร้องจึงไม่อาจอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้

ฎ.๑๔๑๒/๒๕๖๖ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย ตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๗ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ไม่ต้องห้ามโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ ทวิ

อุทธรณ์ของโจทก์กล่าวถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดของจำเลย และก่อให้เกิดความเสียหายของผู้ร่วมเล่นแชร์กับจำเลยเพื่อประกอบในการขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ใช้ดุลพินิจในการลงโทษหรือกำหนดโทษจำเลยสถานหนักและไม่รอการลงโทษจำคุก หากได้นำมาเป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษจำเลยไม่ จึงมิใช่เป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น และไม่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานนอกสำนวน

ฎีกาของจำเลยที่ว่า การเล่นแชร์ของจำเลยกับสมาชิกเป็นนิติกรรมสัญญาอย่างหนึ่งอันเกิดจากการตกลงกันระหว่างสมาชิกผู้เล่นซึ่งมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมาย โดยกฎหมายบัญญัติรับรองให้ทำได้ และกรณีของจำเลยเป็นเรื่องผิดสัญญากันในทางแพ่ง มีลักษณะเป็นการฎีกาโต้แย้งในทำนองว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องโจทก์ อันเป็นการขัดแย้งกับคำให้การรับสารภาพของจำเลย เป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นมว่ากันแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ภาค ๖ ต้องห้ามมิให้ฎีกา ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบป.วิ.อ.มาตรา ๑๕

ฎ.๘๓/๒๕๖๗ โจทก์บรรยายคำฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งหกฐานเป็นช่องโงะอีกกรรมหนึ่ง โดยการกระทำความผิดฐานนี้ย่อมเป็นความผิดสำเร็จเมื่อมีการสมคบกันวางแผนเพื่อกระทำการอันเป็นความผิด แม้ยังมีได้มีการกระทำการตามที่ได้สมคบ ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าความผิดฐานเป็นช่องโงะเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและร่วมกันยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช้เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนนั้น ไม่ถูกต้อง ทั้งปัญหาดังกล่าวแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ แต่เมื่อโจทก์มิได้อุทธรณ์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยทั้งหก ซึ่งกระทำผิดฐานดังกล่าวเพิ่มขึ้น จึงมีอาจแก้ไขโทษที่จะลงแก่จำเลยทั้งหกได้ เพราะจะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลยทั้งหก ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๒๕

ฎ.๑๑๐๕/๒๕๖๗ การพิจารณาคดีอาญาเป็นการพิจารณาให้ได้ความจริงเพื่อพิพากษาลงโทษ หรือยกฟ้อง หรือวินิจฉัยว่ามีเหตุยกเว้นโทษหรือลดหย่อนผ่อนโทษให้จำเลยหรือไม่ อย่างไร การพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพหรือปฏิเสธ หากมีกรณีที่ศาลพิจารณาได้ความจริงในทางใด ศาลก็มีอำนาจยกบทกฎหมายที่ต้องด้วยกรณีนั้นขึ้นปรับแก้ข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความนั้นได้ หากศาลมิได้ยกข้อกฎหมายข้อใดขึ้นปรับแก้ข้อเท็จจริงเรื่องใดซึ่งจำเลยเห็นว่าควรที่ศาลสูงจะได้พิจารณาวินิจฉัยเพราะอาจจะเป็นคุณแก่ตน จำเลยย่อมมีสิทธิยกขึ้นอุทธรณ์หรือฎีกาได้ คดีนี้แม้จำเลยจะมีได้ยกปัญหาเรื่องการกระทำโดยบันดาลโทสะขึ้นต่อสู้ในคำให้การที่ศาลบันทึกหรือที่จำเลยยื่น ทำให้ศาลชั้นต้นมิได้ยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัย ต่อมาเมื่อการพิจารณาขึ้นสู่ศาลชั้นอุทธรณ์ จำเลยย่อมมีสิทธิยกเรื่องการกระทำโดยบันดาลโทสะขึ้นอ้างเพื่อให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ วินิจฉัยได้ โดยเฉพาะเมื่อคู่ความได้นำสืบพยานหลักฐานจนสิ้นกระแสความแล้ว เพราะย่อมเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ ด้วย การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ไม่รับวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวให้จำเลยจึงไม่ชอบ

กระบวนการพิจารณาชั้นศาลฎีกาบัญญัติไว้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๖-๒๒๕

ฎ.๒๑๕/๒๕๐๖ ตาม พ.ร.บ.การประมง พ.ศ.๒๔๙๖ มาตรา ๑๐ ที่กำหนดว่า สิ่งของที่ใช้หรือได้มาในการกระทำผิด ศาลจะริบเสียก็ได้ ซึ่งเป็นการให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นเรื่องของกลางที่ให้ริบเป็นไม่ริบ ก็เป็นการใช้ดุลพินิจตามอำนาจที่ไว้ไว้ตามกฎหมาย และเป็นการแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นเล็กน้อย โจทก์จึงฎีกาขอให้ริบของกลางไม่ได้

ฎ.๕๘๓/๒๕๐๘ (ประชุมใหญ่) โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลย ๕ คน โดยยื่นสำเนาฎีกาให้ศาลฉบับเดียว เพื่อส่งให้จำเลยที่ ๑ โดยมีได้คัดสำเนาฟ้องฎีกาส่งศาลพร้อมฟ้องฎีกาเพื่อส่งให้จำเลยที่ ๒ ถึง ๕ ศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นจัดการส่งสำเนาฎีกาให้ถูกต้อง โจทก์แถลงว่า ที่โจทก์ยื่นสำเนาฎีกาให้ศาลฉบับเดียวเพื่อส่งให้จำเลยที่ ๑ เพราะเมื่อศาลชั้นต้นพิพากษา จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ถูกขังมาพอแก่โทษ จึงปล่อยตัวไป คงขังจำเลยที่ ๑ คนเดียว โจทก์และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่อุทธรณ์ คดีเฉพาะตัวจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ จึงยุติ เจ้าพนักงานส่งตัวจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ กลับประเทศพม่า ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องตลอดถึงจำเลยทุกคน โจทก์จึงฎีกา เนื่องจากจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่มีตัวอยู่ในประเทศไทย ถึงแม้โจทก์จะส่งสำเนาฎีกาต่อศาลครบจำนวนจำเลยก็ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่อาจส่งสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ได้ จึงแถลงให้ศาลทราบ ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่ เห็นว่าการที่โจทก์มีได้คัดสำเนาฟ้องฎีกาส่งศาลพร้อมกับฟ้องฎีกา เพื่อส่งให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ แต่ศาลชั้นต้นก็ได้ส่งรับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาแล้ว ในกรณีเช่นนี้ศาลฎีการับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาต่อไปได้ และเห็นว่า ในกรณีที่ส่งสำเนาฎีกาให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่ได้ เนื่องจากจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ออกไปนอกประเทศไทยนั้น ถือได้ว่าส่งไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๑ แล้ว

ฎ.๑๔๕๕/๒๕๑๑ (ประชุมใหญ่) การกักกัน ตาม ป.อ.ไม่ใช่โทษอาญา แต่เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอันมีลักษณะเบากว่าโทษจำคุก ฉะนั้น จะอนุโลมกำหนดเวลากักกันเป็นกำหนดโทษจำคุกไม่ได้ และไม่ว่ากักกันจะมีกำหนดเวลาต่ำหรือเกินกว่า ๕ ปี ก็ตามย่อมเป็นอันต้องห้ามฎีกา

ฎ.๒๗๓๖/๒๕๒๒ ใช้รณนตฺ์พาศูเสี่ยหายไปชู่เอาทรัพย์โดยเป็นแผนการคบคิดกันไม่เพียงแต่ใช้เป็นยานพาหนะแต่อย่างเดียว ดังข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ แต่เห็นได้ว่า ได้ใช้ในเรื่องของการกรรโทษกโดยตรง ต้องริบรต ตาม มาตรา ๓๓ (๑) ศาลอุทธรณ์ ฟังข้อเท็จจริงไม่ถูกเพราะยังมีข้อเท็จจริงอื่นอีกหลายประการ ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงใหม่ได้เอง

ฎ.๒๑๔๖/๒๕๒๕ สิทธิฎีกาของคู่ความนั้นจะต้องพิจารณาเป็นกระทงความผิดไป ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ลงโทษจำคุก จำเลยฐานข้อโกงกระทงละ ๒ ปี รวม ๓ กระทง เป็น ๖ ปี และจำคุกฐานใช้เอกสารปลอมอีกกระทงหนึ่งมีกำหนด ๓ ปี รวม ๙ ปี ดังนี้ จำเลยต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘

คร.๑๔๑/๒๕๒๖ ศาลชั้นต้นยกคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลชั้นต้นรับรองให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยศาลชั้นต้น ยังไม่ได้สั่งเกี่ยวกับฎีกาของจำเลยแต่อย่างใด การที่จำเลยอุทธรณ์คำสั่งและขอให้ศาลฎีการับฎีกาของจำเลยไว้พิจารณาทั้งใน ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย จึงไม่อาจทำได้ ส่วนการจะรับฎีกาหรือไม่เป็นอำนาจของศาลชั้นต้น ตาม ป.ว.อ.มาตรา ๒๒๓ เมื่อศาลชั้นต้นไม่รับฎีกาของจำเลยแล้ว จำเลยจึงจะมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๔

ฎ.๑๕๒๔/๒๕๒๗ (ประชุมใหญ่) ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยฐานเจ้าพนักงานเบียดบังทรัพย์ จำคุก ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๑๓ ๓/๔ ปี เป็นจำคุก ๔๓ ปี ๔ เดือน ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยเบียดบังทรัพย์ รายเดียวกัน ลงโทษตามบทเดิม เท่าเดิม แต่แก้ เป็น ๑๔ ๓/๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๖ ปี ๘ เดือน ดังนี้ เป็นการแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ คำว่า 'อัตราโทษ' ตามที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราต่าง ๆ ของป.อ.มาตรา ๕๑ ที่แก้ไขโดยพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมป.อ. (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๒๖ นั้น หมายถึงอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หาได้หมายถึงอัตราโทษจำคุกอย่างสูง ที่ศาลลงแก้จำเลยไม่

ฎ.๓๓๘๐/๒๕๒๗ ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลย ๑ ปี และให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขยกฟ้อง โจทก์ในข้อหาเกี่ยวกับผู้เสียหายบางคนและแก้จำนวนเงินที่ให้จำเลยใช้คืน แต่ข้อหาเกี่ยวกับผู้เสียหายที่ศาลอุทธรณ์ยกฟ้อง เป็นกรรมเดียวกับข้อหาของผู้เสียหายอื่น ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย และศาลอุทธรณ์ ยังคงพิพากษาลงโทษ จำคุกจำเลยเท่าเดิมจึงเป็นการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อไม่มีคำอนุญาตของผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาให้ฎีกา ในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยจะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงไม่ได้ ต้องห้าม ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘

ฎ.๗๐๕/๒๕๒๕ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้จำคุกจำเลย ๑ ปี ๖ เดือน จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหา ข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ เมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจไม่ริบรถจักรยานสองล้อของกลางที่จำเลย ใช้ในการกระทำความผิดแล้ว โจทก์ยังฎีกาขอให้ริบอีก จึงเป็นการโต้เถียงดุลพินิจของศาล เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้าม ตามบทกฎหมายดังกล่าว

ฎ.๓๘๓๔/๒๕๒๕ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๘ จำคุก ๑๕ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็น จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๘, ๗๒ จำคุก ๓ ปี เป็นการแก้ทั้งบทกฎหมายและกำหนดโทษที่ลงโทษจำเลย เป็นการ แก้ไขมาก คู่ความไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘

ฎ.๑๖๑/๒๕๓๐ จำเลยเคยยื่นฎีกาอ้างว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายแล้วครั้งหนึ่ง ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับเพราะเห็นว่าเป็นปัญหา ข้อเท็จจริงต้องห้ามฎีกา จำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งไม่รับฎีกาของจำเลย และต่อมาขอถอนอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แล้ว จำเลยยื่นฎีกาฉบับใหม่ภายในกำหนดอายุความฎีกาอีก ศาลชั้นต้นสั่งรับเฉพาะข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมาย แต่ฎีกาของจำเลย ข้อนี้จำเลยได้ยกขึ้นฎีกาในฎีกาฉบับก่อน และศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลย จำเลยอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับฎีกาดังกล่าว และ ต่อมาได้ขอถอนอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับฎีกาไปแล้ว ดังนั้น คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกาของจำเลยฉบับแรกย่อมยุติแล้ว ตาม ป. วิ.อ. มาตรา ๒๒๔ เช่นนี้ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับฎีกาของจำเลยฉบับหลังจึงเป็นการไม่ชอบ

ฎ.๒๕๕/๒๕๓๐ ศาลอุทธรณ์เพียงแต่พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลดโทษแก่จำเลยในแต่ละกระทงความผิด และ ให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินกระทงละห้าปี เป็นการแก้ไขเล็กน้อย โจทก์ฎีกาขออย่าให้ลดโทษให้แก่จำเลย เป็นฎีกาดุลพินิจของศาล ซึ่งปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้าม ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘

ฎ.๔๖๔๑/๒๕๓๑ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๕ ตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป เข้าองค์ประกอบของ มาตรา ๓๓๕ วรรคสาม ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามบทมาตราดังกล่าวโดยไม่ได้ระบุนุวรรค ศาลอุทธรณ์มีอำนาจ พิพากษาแก้ระบุนุวรรคให้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้นได้ แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ถึงปัญหานี้เพราะมิได้เป็นการเพิ่มโทษจำเลย แต่อย่างไรก็ดี แต่ที่แก้เป็นมาตรา ๓๓๕ วรรคสอง นั้น ยังไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาย่อมแก้ไขให้ถูกต้องเป็นมาตรา ๓๓๕ วรรคสามได้ จำเลย ขอแก้ไขเพิ่มเติมฎีกาข้อ ก. มาในกำหนดระยะเวลาที่จะฎีกาได้ แต่เมื่อศาลชั้นต้นไม่รับฎีกาของจำเลยในข้อ ก. แล้ว จึงไม่มีฎีกา ในข้อ ก. ที่จะให้จำเลยขอแก้ไขเพิ่มเติมได้ ดังนั้นการที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยแก้ไขเพิ่มเติมฎีกาในข้อ ก. มาจึงเป็น การไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๗๒๕/๒๕๓๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิด ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฐานมีกัญชาไว้ในครอบครองโดยไม่ได้ รับอนุญาต ให้จำคุก ๔ เดือน ปรับ ๑,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นจำคุก ๒ เดือน ไม่รอกการลงโทษจำคุกและไม่ปรับ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่รอกการลงโทษจำคุกให้จำเลย เป็นไม่รอกการลงโทษจำคุก นั้น เป็นการเพิ่มเติมโทษจำเลย จึงไม่ต้องห้ามจำเลยฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ ที่แก้ไขใหม่

ฎ.๔๐๓๕/๒๕๓๔ (ประชุมใหญ่) คดีอาญา การขอขยายระยะเวลาขึ้นฎีกาเป็นอำนาจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาและมีคำสั่ง ไป ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๓ ประกอบด้วยป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอขยายระยะเวลาขึ้นฎีกาของโจทก์ จึงมิใช่กรณีที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๓ ดังนี้โจทก์ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ วรรคแรก มิใช่อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๔ วรรคแรก

ฎ.๕๖๕๑/๒๕๓๕ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๙๓, ๓๔๓ วรรคหนึ่ง จำคุก ๓ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิด ตามมาตรา ๓๔๑ คงจำคุก ๓ ปี เช่นกัน เป็นการแก้ไขเฉพาะการปรับบทกฎหมายโดยมิได้แก้ไขโทษ เป็นการแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง โจทก์ฎีกาว่าลักษณะการกระทำของจำเลยเป็นการชักชวนบุคคลทั่วไปไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแม้ไม่มีการประกาศโฆษณาแก่บุคคลทั่วไป และจำเลยฎีกาว่าจำเลยมิได้ทุจริตและมิได้หลอกลวงบรรดาผู้เสียหายรวมทั้งไม่ได้รับเงินจากผู้เสียหาย เป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้าม

ฎ.๒๕๖๔/๒๕๔๐ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๑๐ ปี และให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปฝึกและอบรมยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีกำหนดขั้นต่ำ ๒ ปี และขั้นสูง ๓ ปี นับแต่วันพิพากษา ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๔ (๒) ซึ่งเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นอันเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษทางอาญาแก่จำเลย จึงไม่เป็นการลงโทษจำเลย ตาม ป.อ.มาตรา ๑๘ และต้องถือว่าศาลชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกิน ๕ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๒๔

ฎ.๕๓๔๓/๒๕๔๐ ความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของผู้อื่นโดยไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาแก้เฉพาะโทษเป็นให้จำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๒ ปี ส่วนความผิดฐานพาอาวุธปืนไปในเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้จำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๒ ปี ดังนั้น ความผิดตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ทั้งสองข้อหาดังกล่าวจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ส่วนความผิดฐานร่วมกับพวกร่วมผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ วินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดหรือไม่นั้น เป็นการวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง มิได้วินิจฉัยเพราะจำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืนข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดหรือไม่ จึงเป็นอันถึงที่สุดตามบทกฎหมายดังกล่าว ฎีกาของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นฎีกาต้องห้ามตามกฎหมาย ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาจำเลยที่ ๑ ไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๖๕๖๐-๖๕๖๑/๒๕๔๐ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นเฉพาะโทษที่ลงแก่จำเลยทั้งสาม มิได้แก้บทมาตราด้วย เป็นการแก้ไขเล็กน้อยและให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคแรก ข้ออ้างที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์มีผู้เสียหายเป็นประจักษ์พยาน เพียงปากเดียวและไม่พบของกลาง ส่วนจำเลยทั้งสามมีประจักษ์พยาน ๒ ปากยืนยันว่าจำเลยทั้งสามไม่ได้เกี่ยวข้องกับ พยานหลักฐานโจทก์จึงไม่สามารถเอาผิดแก่จำเลยทั้งสามได้นั้น เป็นการโต้เถียงดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ในการรับฟังพยานหลักฐาน เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง สำหรับข้ออ้างที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า ผู้เสียหายสมัครใจเข้าต่อสู้กับฝ่ายจำเลยจึงมิใช่ผู้เสียหาย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒ (๔) โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นการโต้เถียงดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ที่รับฟังว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันทำร้ายผู้เสียหายเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

ฎ.๔๔๕๑/๒๕๔๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๕๐ วรรคสอง ลงโทษจำคุก ๖ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๕๐ วรรคแรก เป็นการที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ จากความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายโดยประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ คือกระทำโดยทรमानและทารุณโหดร้าย มาเป็นความผิดฐานเดิมโดยไม่ประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ และแก้โทษที่ลงจาก ๖ ปี เป็น ๕ ปี จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์แก้ไขเล็กน้อยและให้ลงโทษจำเลยจำคุกไม่เกิน ๕ ปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคแรก

ฎ.๓๐๕๕/๒๕๔๓ ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยจำคุก ๕ ปี แม้จะนำโทษจำคุก ๖ เดือน ที่รอการลงโทษไว้ในคดีอื่นมาบวกเข้ากับโทษในคดีนี้ เป็นจำคุก ๕ ปี ๖ เดือน ก็เป็นกรณีที่คดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๔๑๕/๒๕๔๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง, ๖๖ วรรคหนึ่ง จำคุก ๕ ปี ลดโทษให้หนึ่งในสามแล้วคงจำคุก ๓ ปี ๔ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง, ๖๗ ส่วนกำหนดโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ จะใช้ถ้อยคำว่าให้ยกฟ้องข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย ก็มีผลเป็นการแก้เฉพาะบทลงโทษเท่านั้น มิได้แก้กำหนดโทษ ถือว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้ไขเล็กน้อยและให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๓๘๓๘/๒๕๔๗ คดีที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องแยกพิจารณา
โทษแต่ละกระทงเป็นเกณฑ์ คดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก ๕ ปี
ฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจำคุก ๕ ปี รวมจำคุก ๑๐ ปี แม้จะนำโทษจำคุก ๖ เดือน ที่รอการลงโทษไว้ในคดีอื่นมาบวกเข้ากับโทษ
ในคดีนี้ เป็นจำคุก ๑๐ ปี ๖ เดือน ก็เป็นกรณีที่คดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกกระทงละไม่เกิน ๕ ปี แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้
คำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยแก้ไขให้ใช้บังคับตามบทกำหนดโทษตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่และแก้โทษจำคุกจากกระทงละ ๕ ปี
เป็นกระทงละ ๔ ปี การแก้ไขบทลงโทษเป็นการปรับบทลงโทษบทเดิมที่แก้ไขใหม่ จึงเป็นการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อศาลอุทธรณ์
ภาค ๗ ลงโทษจำคุกจำเลยแต่ละกระทงไม่เกิน ๕ ปี จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง
ที่จำเลยฎีกาว่า พยานโจทก์มีพริฐไม่เพียงพอฟังเพื่อลงโทษจำเลยนั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาล
อุทธรณ์ภาค ๗ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว

กฎ.๕๖๘๑/๒๕๔๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานผลิตและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ความผิดฐานผลิตและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษฐานผลิต ซึ่งมีโทษหนักที่สุด ให้จำคุกตลอดชีวิต ลงโทษฐานจำหน่าย จำคุก ๕ ปี ลดโทษหนึ่งในสามแล้วฐานผลิต จำคุก ๓๓ ปี ๔ เดือน ฐานจำหน่ายจำคุก ๓ ปี ๔ เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยไม่มีความผิดฐานผลิตเมทแอมเฟตามีน แต่มีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและมีความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน เช่นนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ยังวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดทั้งสองข้อหาตรงกันกับคำพิพากษาศาลชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้กำหนดโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษในความผิดฐานนี้ ความผิดฐานนี้จึงมีการแก้ไขเฉพาะโทษ ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ไขเล็กน้อย ส่วนความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดเช่นเดียวกับศาลชั้นต้น ความผิดทั้งสองฐานศาลอุทธรณ์ลงโทษจำคุกกระทงละไม่เกินห้าปี จึงเป็นคดีต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

กฎ.๒๖๕๕/๒๕๔๘ ความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นพนัน ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ปรับ ๑,๘๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เฉพาะโทษเป็นจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๘๐๐ บาท แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขังแทน เป็นกรณีแก้ไขมากและเพิ่มเติมโทษจำเลย ไม่ต้องห้ามจำเลยที่ ๑ ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๕

ฎ.๔๑๘๕/๒๕๕๐ (ประชุมใหญ่) การที่จะพิจารณาว่าคดีใดต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาเป็นรายกระทงความผิดและกำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยได้รับ ซึ่งการเพิ่มโทษจำเลยในความผิดใดโทษที่เพิ่มขึ้นก็ย่อมรวมเป็นโทษที่ศาลจะนำไปกำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยได้รับในความผิดนั้น ดังนั้น จึงต้องนำการเพิ่มโทษมาคำนวณในการใช้สิทธิฎีกาด้วย ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ กำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยที่ ๑ ได้รับให้จำคุกแต่ละกระทงเกิน ๕ ปี จึงไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๔๔๕๘/๒๕๕๐ คดีนี้ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยกระทำความผิดรวม ๕๐ กระทง ลงโทษจำคุกกระทงละ ๖ เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งแล้วคงจำคุกกระทงละ ๓ เดือน แม้รวมโทษทุกกระทงแล้วลงโทษจำคุกจำเลยถึง ๑๐ ปี ตาม ป.อ.มาตรา ๕๑ (๑) ก็ตาม แต่เมื่อโทษจำคุกแต่ละกระทงไม่เกิน ๕ ปี จึงห้ามคู่ความมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๗๖๐๓/๒๕๕๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยฐานพาอาวุธปืน จำคุก ๖ เดือน ฐานทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวโดยการขู่เข็ญ จำคุก ๑๕ วัน และริบอาวุธปืนของกลาง ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับในความผิดแต่ละฐานกระทงละ ๕๐๐ บาท โดยไม่ลงโทษจำคุกและไม่ริบอาวุธปืนของกลาง แม้กรณีเป็นการแก้ไขมา (แต่ไม่เพิ่มเติมโทษจำเลย) ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์มา จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๕๔๘๑/๒๕๕๓ จำเลยฎีกาว่ามีได้กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ประการหนึ่ง ขอให้ลงโทษสถานเบา และรอกการลงโทษจำคุกอีกประการหนึ่ง การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกา แม้จะถือว่าเป็นการขอแก้ไข คำให้การจากที่ให้การปฏิเสธเป็นให้การรับสารภาพ ซึ่งจำเลยไม่อาจกระทำได้ เพราะการแก้ไขคำให้การจะต้องการกระทำก่อน ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๖๓ วรรคสอง และไม่อาจถือว่าการที่จำเลยยื่นคำร้องนี้เป็นการยื่นคำร้องขอถอนฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๐๒ ประกอบมาตรา ๒๒๕ เพราะจำเลยยังติดใจฎีกาในประเด็นการลดโทษและรอกการลงโทษจำคุก ทั้งไม่อาจถือว่าเป็นการยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมฎีกาด้วยการสละประเด็นบางข้อเพราะพ้นกำหนดระยะเวลาฎีกา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ แล้ว แต่การที่จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกาเช่นนี้ ถือได้ว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริง โดยไม่ได้โต้แย้งข้อที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับ อนุญาต

นอกจากจำเลยจะให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนแล้ว จำเลยยังให้ข้อมูลแก่เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมจำเลย ว่า จำเลยรับเมทแอมเฟตามีนของกลางมาจาก อ. และจำเลยนำเจ้าพนักงานตำรวจไปจับกุม อ. ได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนประมาณ ๒๐,๐๐๐ เม็ด นับเป็นการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐/๒ สมควรกำหนดโทษจำเลยให้น้อยลง (ปัจจุบันประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.๒๕๖๔ กำหนดการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งไว้ในมาตรา ๑๕๓)

ฎ.๕๐๑๕/๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๖๖ (๓), ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบ
มาตรา ๒๖๖ (๓), ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทให้ลงโทษ ตาม ป.อ.มาตรา ๒๖๘ วรรคแรก
ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๓) ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด จำคุกจำเลยทั้งสามคนละ ๓ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้อง
จำเลยทั้งสามในความผิดฐานฉ้อโกง จ. โดยไม่ได้แก้โทษจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการแก้ไขเล็กน้อย ส่วนกรณีของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓
ศาลอุทธรณ์พิพากษาลดโทษให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๓)
คงจำคุกคนละ ๑ ปี ๓ เดือน จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์แก้โทษความผิดในบทที่มีโทษหนักที่สุดอันเป็นบทที่ศาลชั้นต้นลงโทษ
แม้จะยกฟ้องความผิดในบทที่เบาว่า ก็ต้องถือว่าเป็นการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อศาลอุทธรณ์คงลงโทษจำคุกจำเลยทั้งสามไม่เกินห้าปี
จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๑๗๒๒/๒๕๕๖ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๗๗ วรรคสาม (เดิม) ลงโทษจำคุก ๒๕ ปี
ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๗๗ วรรคแรก (เดิม) ลงโทษจำคุก ๑ ปี ๘ เดือน
จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้จากความผิดฐานกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปีอันมีลักษณะเป็นการ
โทรมเด็กหญิง เป็นความผิดฐานกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิง จึงเป็นการแก้
ฐานความผิดเดิมโดยไม่ประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ ความผิดทั้งสองวรรคเป็นความผิดในมาตราเดียวกัน และต่างก็เป็นความผิด
อันยอมความไม่ได้ ไม่ถือเป็นการแก้บท แม้จะแก้โทษด้วยก็เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาเพียงแต่แก้ไขเล็กน้อย และ
ให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี คดีจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๒๒๖๕/๒๕๕๖ สิทธิในการฎีกาในคดีอาญาย่อมต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๖ ที่บัญญัติให้คู่ความมีอำนาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ให้คู่ความฝ่ายที่ฎีกาฟัง ดังนั้น ถึงแม้โจทก์จะยื่นคำร้องไว้ในระหว่างอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีแก่จำเลยอีกต่อไป อันจะแปลความหมายว่าเป็นการสละสิทธิในการฎีกา ก็หาได้มีผลเป็นการตัดสิทธิโจทก์ที่จะฎีกาโดยเด็ดขาดไม่ โจทก์ยังคงมีสิทธิที่จะฎีกาได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ฎ.๓๓๕๖/๒๕๕๖ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันวิ่งราวทรัพย์โดยใช้นานพาหนะหรือร่วมกันรับของโจร ย่อมแสดงว่าโจทก์ประสงค์ให้ศาลพิจารณาพิพากษาลงโทษฐานใดฐานหนึ่งตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในชั้นพิจารณา ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองฐานใดฐานหนึ่งเท่านั้น และเมื่อลงโทษฐานใดแล้วต้องถือว่าเป็นการลงโทษตามฟ้องแล้ว คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันรับของโจร แม้จะแตกต่างจากศาลชั้นต้นก็ตาม กรณีถือว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ลงโทษจำเลยทั้งสองตามฟ้องแล้ว โจทก์ไม่ชอบที่จะฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันวิ่งราวทรัพย์โดยใช้นานพาหนะได้อีก ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันวิ่งราวทรัพย์โดยใช้นานพาหนะนั้น เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

ฎ.๖๒๕๒/๒๕๕๖ ในชั้นขอลดโทษบุคคลซึ่งถูกคุมขังโดยมิชอบ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๕๐ โจทก์ก็ถือเป็นคู่ความในคดี แม้จะไม่เคยเข้าสู่การพิจารณาดีของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ก็ตาม แต่เป็นเพราะศาลชั้นต้นมิได้มีหมายแจ้งให้โจทก์ทราบถึงการยื่นคำร้องของผู้ร้องหรือส่งสำเนาอุทธรณ์ของผู้ร้องให้โจทก์แก้ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาให้ปล่อยตัวจำเลยย่อมมีผลกระทบต่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลฎีกา โจทก์จึงมีสิทธิฎีกาได้

ฎ.๓๐๗๗/๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยกระทรวงละ ๕ ปี ลดโทษให้กระทรวงละหนึ่งในสี่ คงจำคุกกระทรวงละ ๓ ปี ๕ เดือน รวม ๒๒ กระทรวงเป็นจำคุก ๖๖ ปี ๑๕๘ เดือน แต่ให้ลงโทษจำคุกจำเลย ๒๐ ปี ตาม ป.อ.มาตรา ๕๑ (๒) และให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก่ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๕ ถึงที่ ๒๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอของโจทก์ที่ให้จำเลยคืนหรือใช้เงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายที่ ๑๓ เป็นกรณีศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แก้ไขเล็กน้อยและยังคงให้ลงโทษจำคุกกระทรวงละไม่เกิน ๕ ปี คดีต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๘๐๖๒/๒๕๕๕ คำแก้ฎีกาของจำเลยที่ว่า การกระทำของจำเลยไม่เป็นการไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยมีเจตนาทำร้ายผู้เสียหาย ให้ได้รับอันตรายสาหัส และขอให้ลดโทษให้แก่จำเลยนั้น เป็นการขอให้ศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงผลของคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ต้องกระทำโดยยื่นเป็นคำฟ้องฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มิใช่ขอมาในคำแก้ฎีกา จึงไม่เป็นประเด็นที่ศาลฎีกาจะวินิจฉัยให้

ฎ. ฎ.๘๕/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุกจำเลย ๓ เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท สถานเดียว โดยไม่ลงโทษจำคุก เป็นการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษและเป็นการแก้ไขเล็กน้อย ห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

กฎ.๑๖๓๘/๒๕๖๑ จำเลยยื่นคำฟ้องฎีกาพร้อมคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งในคำฟ้องฎีกาว่า ไม่รับฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ให้รับฎีกาเฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งจำเลยอาจฎีกาเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นต่อศาลฎีกาได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๔ แต่ศาลชั้นต้นมิได้แจ้งคำสั่งไม่รับฎีกาในข้อดังกล่าวให้จำเลยทราบ ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบ เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์ ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๖ วรรคสอง จำคุก ๒ ปี ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก (เดิม) จำคุก ๑ ปี เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้วรรคของความผิดในบทมาตราเดียวกัน ไม่ถือเป็นการแก้บทความผิด แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จะแก้โทษด้วยก็เป็นการแก้ไขเล็กน้อย และคงให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ส่วนความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๒๕๕ จำคุก ๒ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิด ตาม ป.อ.มาตรา ๓๕๑ (เดิม) จำคุก ๑ เดือน เป็นการแก้ไขทั้งบทและโทษอันเป็นการแก้ไขมาก แต่มิได้เพิ่มเติมโทษจำเลย ทั้งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ยังคงลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ จำเลยฎีกาในข้อที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกาว่า พยานหลักฐานของโจทก์ฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว แม้ศาลชั้นต้นไม่ได้แจ้งคำสั่งไม่รับฎีกาในข้อนี้ให้จำเลยทราบ แต่เมื่อฎีกาในข้อนี้ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามที่วินิจฉัยมาแล้ว จึงไม่เป็นการจำเป็นที่ศาลฎีกาจะสั่งให้ส่งสำนวนคืนศาลชั้นต้นเพื่อแจ้งคำสั่งไม่รับฎีกาในข้อดังกล่าวให้จำเลยทราบ

ฎ.๓๓๒๘/๒๕๖๑ คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาขึ้นอุทธรณ์ของจำเลย ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยเนื่องจากจำเลยไม่มาแสดงตน เช่นนี้ การที่ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยปัญหาตามข้ออุทธรณ์แล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ย่อมเป็นที่สุด ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๘ ทวิ วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๔ และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๓ จำเลยไม่มีสิทธิฎีกา

ฎ.๒๓๕๑/๒๕๖๒ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ฐานร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน และฐานร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำ ศาลชั้นต้นรับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดคงรับฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องเช่นกัน แต่กรณีที่มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสาม จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา กรณีถือว่าฎีกาของจำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาเฉพาะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดี เมื่อศาลฎีกาได้รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และฐานร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนแล้ว สำหรับความผิดฐานร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำซึ่งมิใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุก ๑ ปี และศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้จำคุก ๘ เดือน อันเป็นการแก้ไขเล็กน้อย และความผิดฐานนี้ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ ก็ตาม แต่เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวกันเกี่ยวพันกัน เมื่อศาลฎีกาเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดจึงให้ยกฟ้องปล่อยจำเลยไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕, ๒๒๕

ฎ.๔๔๕๐/๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดาเพื่อการ
อนาจาร กระทงละ ๓ ปี รวม ๓ กระทง จำคุก ๙ ปี ฐานพาเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีไปเพื่อการอนาจารให้จำคุก ๓ ปี ฐานกระทำ
ชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี จำคุกกระทงละ ๕ ปี รวม ๔ กระทง จำคุก ๒๐ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดฐาน
กระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี กับความผิดฐานพาเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเพื่อการอนาจาร เป็นการกระทำความผิด
เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด
ตาม ป.อ.มาตรา ๕๐ โดยไม่ลงโทษฐานพาเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเพื่อการอนาจารแก่จำเลยอีก เป็นเพียงการแก้ไขเล็กน้อย
และยังคงลงโทษจำคุกจำเลยแต่ละกระทงไม่เกิน ๕ ปี จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง
ที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยนัดพบผู้เสียหายที่ ๑ จริง แต่มิได้กระทำอนาจาร จำเลยไม่มีเจตนาพรากผู้เสียหายที่ ๑ ไปจากบิดามารดา
เพื่อการอนาจาร คำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๑ และผู้เสียหายที่ ๒ ขัดแย้งกันรับฟังไม่ได้ ทั้งมีข้อเท็จจริงบิดเบือนไปจากที่
ผู้เสียหายที่ ๑ เบิกความ พยานหลักฐาน โทษก็ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าจำเลยกระทำความผิด ขอให้ศาลฎีกาโปรดพิจารณาตามข้อเท็จจริง
และมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลล่างยกฟ้องปล่อยจำเลย หรือหากเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดขอให้ลงโทษสถานเบาด้วยนั้น
เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตามบทกฎหมายมาตราดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยมานั้นเป็นการไม่ชอบ

ฎ.๖๕๖๖/๒๕๖๒ อาวุธปืนของกลางเป็นอาวุธปืนมีทะเบียนจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดให้ต้องริบเสีย
ทั้งสิ้น ตาม ป.อ.มาตรา ๓๒ แต่เป็นทรัพย์สินซึ่งจำเลยได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดซึ่งศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะสั่ง
ให้ริบหรือไม่ริบก็ได้ ตามมาตรา ๓๓ (๑) คดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษปรับจำเลยสถานเดียว และริบอาวุธปืนของกลาง ศาลอุทธรณ์
ภาค ๕ พิพากษาแก้เฉพาะให้คืนอาวุธปืนของกลางแก่จำเลยเท่านั้น จึงเป็นการพิพากษาแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกา
ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ฎ.๖๖๒๔/๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๘ จำคุก ๒๐ ปี ลดโทษให้
หนึ่งในสาม ตาม ป.อ.มาตรา ๘๘ คงจำคุก ๑๓ ปี ๔ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่น
ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๘ จำคุก ๑๕ ปี ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตาม ป.อ.มาตรา ๘๘ คงจำคุก ๑๐ ปี เป็นกรณีศาลอุทธรณ์ภาค ๓
พิพากษาแก้เฉพาะโทษที่ลงแก่จำเลย เป็นการแก้ไขเล็กน้อยและให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกินห้าปี ต้องห้ามมิให้โจทก์ซึ่งหมายรวมถึง
โจทก์ร่วมด้วยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง

คดีในส่วนอาญาต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง และเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ฎีกาในคดีส่วนแพ่งของโจทก์ร่วมที่ขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมเพิ่มขึ้น เมื่อโจทก์ร่วม
ยื่นฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกามาพร้อมฎีกา ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง เป็นการไม่ชอบ แม้ศาลชั้นต้นรับฎีกา
ของโจทก์ร่วมมาก็เป็นการมิชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๗๔๗๒/๒๕๖๒ ตามคำร้องของจำเลยเพียงขอให้ผู้พิพากษาสองคนที่ลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น คือ ม.และ ร.อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยไม่ได้ระบุถึงผู้พิพากษาคณะอื่นที่ลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ เมื่อผู้พิพากษาทั้งสองคนที่ลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น มีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงแล้ว ก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลย แต่ศาลชั้นต้นกลับส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์ และ ก. ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงโดยลำพัง จึงหาผลให้เข้าข่ายกเว้น ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๑ อันจะส่งผลตามกฎหมายให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ไม่ เพราะมิได้ตั้งด้วยความประสงค์ของจำเลย และมิได้ผ่านหลักเกณฑ์ ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๒๔ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๒๕๒ และป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้รับฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบ

ฎ.๓๑/๒๕๖๓ ศาลจังหวัดกำแพงเพชรอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟังวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้วจึงอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้โจทก์และทนายจำเลยฟังวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ต้องถือว่าศาลได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟังตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ไม่ใช่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่อ่านให้ทนายจำเลยฟัง จำเลยมีอำนาจยื่นฎีกาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง จึงต้องยื่นฎีกาภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ การที่ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งล่วงเลยกำหนดระยะเวลายื่นฎีกาของจำเลย โดยไม่มีพฤติการณ์พิเศษและไม่ใช้กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบ จำเลยไม่มีสิทธิยื่นฎีกาเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟัง

ฎ.๑๖๒/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดรวม ๖ กระทั่ง แต่แต่ละกระทงลงโทษจำคุก ๒ ปี โดยไม่รอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับอีกกระทงละ ๕,๐๐๐ บาท รวม ๖ กระทง เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท กับให้รอกการลงโทษ และคุ้มครองประพฤติกจำเลยไว้ด้วย เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังคงลงโทษจำเลยในแต่ละกระทงจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ ฎีกาของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำคุก จำเลยโดยไม่รอกการลงโทษ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์มีการปฏิบัติตามมาตรา ๒๒๑ คำสั่งของศาลชั้นต้น ที่รับฎีกาของโจทก์จึงไม่ชอบ

ฎ.๔๑๕/๒๕๖๓ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ พันกำหนดที่ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายได้ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้ว แม้ทนายจำเลยจะอ้างในคำร้องว่าทนายจำเลยทราบความประสงค์ของจำเลย เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และการเรียบเรียงฎีกายังไม่แล้วเสร็จ อันจะพอถือว่ามิพฤติการณ์พิเศษก็ตาม แต่ไม่เป็นเหตุสุดวิสัยที่มีอายุยื่นคำร้องก่อนสิ้นระยะเวลานั้น ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาครั้งที่ ๒ ของทนายจำเลยจนถึงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ จึงเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ.มาตรา ๒๓ ประกอบป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ ฎีกาของจำเลยยื่นต่อศาลชั้นต้น เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ ถ่วงเลยวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้ว เป็นฎีกาที่ยื่นเกินกำหนดเวลา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยเป็นการไม่ชอบ

ฎ.๔๗๖/๒๕๖๓ พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๘, ๘๐ ระหว่างพิจารณาผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้
บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๔/๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่น
ถึงแก่ความตาย ตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๑ จำคุก ๒ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คดีจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.
มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยฎีกาว่า รถจักรยานยนต์ของผู้ตายล้มคว่ำเกิดจากการเสียดลัดจากการเหยียดตัวในขณะที่ใช้มือซ้ายถือหมวกนิรภัย
พาดมาที่กระโปรงรถของจำเลย ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยไว้แล้วว่าเหตุที่รถจักรยานยนต์ของผู้ตายล้มเพราะมีเหตุเบียดกระแทกกัน ฎีกาของ
จำเลย จึงเป็นฎีกาโต้แย้งมูลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายดังกล่าว การยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๔/๑ เป็นการใช้สิทธิยื่นคำร้องในคดีอาญา
ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ จึงต้องถือว่าคำพิพากษาในส่วนที่ผู้เสียหายเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาในคดีส่วนอาญา
ทั้งการพิจารณาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๖
ดังนั้น สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนในคดีส่วนแพ่งต้องถือคดีส่วนอาญาเป็นหลัก หากคดีส่วนอาญาขึ้นสู่การพิจารณา
ของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา คดีส่วนแพ่งก็ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา แต่หากคดีส่วนอาญาต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาหรือยุติไปแล้ว
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ คดีส่วนแพ่งก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งป.วิ.พ. ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๐ คดีส่วนอาญา
ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ดังนั้น สิทธิในการฎีกาคดีส่วนแพ่งจึงต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งป.วิ.พ. ซึ่งป.วิ.พ.มาตรา ๒๔๔/๑
บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด" และมาตรา ๒๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การฎีกา
คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา" และวรรคสองบัญญัติว่า "การขออนุญาตฎีกา ให้ยื่นคำร้อง
พร้อมคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น..." เช่นนี้ การที่จำเลยยื่นฎีกาโดยไม่ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกามาด้วย
จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยมานั้นจึงไม่ชอบ

ฎ.๓๐๕๗/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน โดยมีได้พิพากษาลับคดีต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ ตรี ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๕ มาตรา ๔ ซึ่งตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๑ ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์จะอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้เฉพาะในคดีซึ่งต้องห้ามฎีกา ตามมาตรา ๒๑๘, ๒๑๙ และ ๒๒๐ จะอนุญาตให้ฎีกาในคดีซึ่งต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามมาตรา ๒๑๕ ตรี ไม่ได้ ฎีกาของจำเลยที่ขอให้รอกการลงโทษเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการลงโทษของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ซึ่งเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ ตรี ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๕ มาตรา ๔ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๑ และศาลชั้นต้นตั้งรับฎีกาของจำเลยมานั้น เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่วินิจฉัย

ฎ.๖๖๒/๒๕๖๔ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ และมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นฎีกาลงชื่ออนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีที่ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๕ และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓ การอนุญาตให้ฎีกาเป็นการไม่ชอบ เพราะมิใช่ผู้พิพากษาที่พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้น จึงไม่อาจอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๑

ฎ.๑๖๑๒/๒๕๖๔ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้ไขทั้งบทลงโทษและกำหนดโทษ อันเป็นการแก้ไขมาก แต่เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังคงลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามมิให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยว่า ที่จำเลยส่งข้อความเข้าไปในกลุ่มไลน์มีลักษณะเป็นเพียงเจตนาการแจ้งหรือไขข่าวเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มไลน์เท่านั้น เป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริง ฎีกาของโจทก์ทำนองว่ามีได้มีเพียงเจตนาการแจ้งหรือไขข่าวเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในไลน์เท่านั้น เป็นการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้โจทก์ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

ฎ.๑๕๒๐/๒๕๖๔ ป.อ.มาตรา ๗๖ มิใช่เป็นบทมาตราซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นบทความผิดหรือบทกำหนดโทษ จึงเป็นดุลพินิจของศาลถ้าเห็นสมควรจะลดมาตราส่วนโทษลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้ จำเลยยังป็นมาที่ผู้เสียหายทั้งสองแล้วอาวุธปืนไม่ลั่นจำเลยไม่ได้เดินเข้ามายิงซ้ำ เมื่อผู้เสียหายทั้งสองวิ่งหนีมาที่บริเวณหน้าร้านอาหาร โรงเหล้าแล้ว จำเลยสามารถขับรถจักรยานยนต์ตามมายิงซ้ำได้อีก แต่จำเลยกลับซ่อนท้ายรถจักรยานยนต์หลบหนีไป แสดงว่าจำเลยยังมีความสำนึกผิดชอบชั่วดีอยู่บ้าง ประกอบจำเลยให้การรับสารภาพในชั้นพิจารณา ขณะกระทำผิดจำเลยอายุเพียง ๑๕ ปีเศษ ศาลเห็นสมควรลดมาตราส่วนโทษให้จำเลยลงหนึ่งในสาม ตาม ป.อ.มาตรา ๗๖ ส่วนความผิดฐานร่วมกันมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและความผิดฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุสมควร ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นเฉพาะโทษ เป็นการแก้ไขเล็กน้อยและยังคงลงโทษจำคุกกระหนงไม่เกินห้าปี ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวกันพัวพันกัน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและลดมาตราส่วนโทษในความผิดฐานที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ด้วย ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๘๕ ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

ฎ.๑๕๕๒/๒๕๖๔ จำเลยฎีกาโดยคัดลอกข้อความมาจากอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสิ้น คงมีการแก้ไขเฉพาะคำว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เป็นศาลฎีกา และมีส่วนเพิ่มเติม พิมพ์ตกหรือพิมพ์ผิดไปจากอุทธรณ์บ้างเล็กน้อยในรายละเอียด ฎีกาของจำเลยจึงเป็นการโต้แย้งเฉพาะคำพิพากษาศาลชั้นต้น มิได้โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ว่า พิพากษาไม่ชอบอย่างไร หรือไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เพราะเหตุใด ทั้งเหตุผลในการวินิจฉัยของศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีบางส่วนก็แตกต่างกัน ฎีกาของจำเลยจึงเป็นฎีกาที่มีได้คัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อันเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒๕ แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาตให้ฎีกา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๒๑ และศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยมา ก็เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎ.๓๗๘๕/๒๕๖๔ กรณีที่จำเลยไม่ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายตามบันทึกข้อตกลงซึ่งศาลชั้นต้นกำหนด เป็นเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของจำเลยไว้ เป็นกรณีที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติที่ศาลกำหนด ตาม ป.อ.มาตรา ๕๖ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกเลิกการคุ้มครองความประพฤติ และให้ลงโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้แก่จำเลย ดังนี้ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ และเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ย่อมเป็นที่สุด ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองประพฤติ พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จำเลยจะฎีกาไม่ได้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยมานั้น เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พิพากษายกฎีกาของจำเลย

กฎ.๕๑๘/๒๕๖๗ (ประชุมใหญ่) การยื่นฎีกาในคดีอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๓ บัญญัติให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น และให้เป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นตรวจฎีกาว่าควรจะรับส่งขึ้นไปยังศาลฎีกาหรือไม่ จำเลยขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยมีได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้มีการส่งอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงมาด้วย ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศาลชั้นต้น จึงมีอำนาจตรวจฎีกา และเมื่อพิจารณาแล้วตั้งในคำฟ้องฎีกาว่า พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุด จึงอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และรับฎีกาจำเลยสำเนาให้อีกฝ่ายแก่ เป็นการที่ศาลชั้นต้นมีอำนาจส่งอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงไปในคำฟ้องฎีกาเสียทีเดียวได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑

กฎ.๑๐๑๖/๒๕๖๗ จำเลยฎีกาได้เถียงว่าพนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุคนใดจะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสรุปสำนวนและทำความเข้าใจควรส่งฟ้องหรือส่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมกับสำนวนเพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๔๐ เป็นฎีกาปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่ปัญหาข้อกฎหมาย อันเป็นการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ที่ศาลชั้นต้นส่งรับฎีกาของจำเลยในข้อนี้ จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

THANK YOU

